

NOTE DE LECTURĂ ȘI RECENZII

Recenzie

Dumitru – Cătălin ROGOJANU
Cercetător științific doctor (C.S.dr.),
Institutul de Cercetare a Dezvoltării, Universitatea “Constantin Brâncuși” din Târgu
Jiu, E-mail: rogojanucatalindumitru@yahoo.com

Mărcău Flavius Cristian, *Revoluția română din decembrie 1989, Târgu-Jiu: Academica Brâncuși, 2011, 185 p. [ISBN 978-973-144-499-4]*

Scrisă de un tânăr cercetător, Flavius Cristian Mărcău, cartea pe care o supunem analizei reprezintă și în mod cert va rămâne în peisajul istoriografic românesc despre Revoluția din România a anului 1989, un punct de referință ce a necesitat o reflecție profundă, “sine ira et studio” a unor evenimente trecute, dar rămase dureroase și controversate în istoria noastră.

Autorul acestei lucrări a dobândit abilitățile unui cercetător riguros și sânguincios prin publicarea unui număr impresionant de studii și articole, dar și în cadrul formelor de învățământ universitar pe care le-a absolvit, fiind licențiat în Relații Internaționale și Studii Europene al Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu și absolvind masteratul de Științe Politice al Universității “Lucian Blaga” din Sibiu.

Preocupările sale referitoare la felul în care s-a făcut trecerea de la totalitarism la democrație în fostele țări comuniste l-a determinat pe autorul acestei cărți să-și continue specializarea și să urmeze ca și doctorand al Universității “Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca o temă coordonată de prestigiosul istoric Michael Shafir și intitulată: *Democratizarea țărilor din Europa Centrală și de Est după căderea Cortinei de Fier*.

Fiind avizată din punct de vedere științific de profesorii universitari Adrian Gorun și George Niculescu, cartea *Revoluția română din decembrie 1989*, apărută la editura “Academica Brâncuși” din Târgu Jiu, în anul 2011, pe parcursul celor 185 de pagini, este o investigație nu doar diacronică și tematică, ci și o cercetare descriptivă și interpretativă, utilă nu doar specialiștilor, dar și cititorilor mai puțin familiarizați cu evenimentele din 1989. În plus, lucrarea este concepută într-un stil simplu, precis, fără prea multe cuvinte sau expresii ce ar putea să-i creeze cititorului impresia de confuzie sau neînțelegerea faptelor istorice prezentate.

Deși, utilizează un număr impresionant de lucrări, studii și articole, dar și documente de arhivă, Flavius Mărcău se descurcă în acest “hațiș” imens de surse și ne pune în față atât o carte bine structurată și analizată, cât și o lucrare ce abundă în

documente de primă mână, declassificate în 2010, provenite din arhivele secrete ale Ministerului Apărării. De dragul exhaustivității cuprinderii surselor, autorul a citit aproape tot ceea ce surprinde literatura istoriografică românească a revoluției române din decembrie 1989, însă el își completează demersul științific și prin citarea sau consultarea unor autori străini cum ar fi Daniel Chirot sau Eric Selbin.

Desigur, autorul nu a rămas “cramponat”, doar asupra surselor tradiționale, ci a examinat, prezentat și argumentat direcțiile de cercetare și prin intermediul internetului sau pe baza filmelor documentare și a interviurilor.

Cu o succintă prefață semnată de reputatul filosof și sociolog Adrian Gorun, firul cărți se deschide printr-o creionare a contextului istoric în care a izbucnit revoluția din România în capitolul I “Preliminarii la decembrie 1989”, iar apoi autorul atinge un punct sensibil al evenimentelor din aceea perioadă: posibila trădare a cuplului Ceaușescu de către generalul Victor Atanasie Stănculescu. Ne-a reținut asupra acestui aspect concluzia pertinentă a autorului : “În textul de mai jos voi explica de ce consider că Stănculescu a fost împotriva lui Ceaușescu și cum acesta a jucat un rol dublu: 1) de general al armatei române cu funcția de prim adjunct al ministrului apărării, 2) de spion străin cu sarcina de înlăturare cu orice preț a dictaturii comuniste, în special de înlăturare de la putere a dictatorului Ceaușescu.” (p.17).

De remarcat în lucrare este faptul că autorul vrea să-l incite pe cititor prin cazurile controversate pe care le aduce în discuție, pentru Timișoara: László Tökés, problema cadavrelor dispărute, iar pentru București: sinuciderea lui Milea. Totuși, prin argumentația directă și echilibrată pe care expune, prin descrierea amănunțită a evenimentelor, precum și prin interpretarea multifacțată a lor, cartea domnului Mărcău nu își pierde din consistența explicației istorice și poate constitui o reanalizare mult mai critică și actualizată asupra unei revoluții pe cât de violentă, pe atât de “eliberatoare” de un trecut comunist brutal, ce tot “apăsa” pe umerii populației din România.

Toate aceste subiecte discutabile, sau superficial tratate de istoriografia românească, tânărul doctorand încearcă să le îmbine într-un mod armonios ținând cont atât de ordinea cronologică, dar și de orașele în care s-au desfășurat aceste evenimente: Timișoara, București, Sibiu. De aceea, cartea poate fi cu siguranță utilizată drept bibliografie obligatorie în cadrul unor cursuri univesitare despre istoria comunismului românesc, sau de ce nu pentru predarea la licee a unei materii facultative ce tratează tema revoluției române din 1989.

Esențial în redarea acțiunilor de la revoluție, Flavius Mărcău alege ca locuri fundamentale sau *locuri ale memoriei* (lieux de mémoire - Pierre Norra), în cazul Timișoarei-catedrala, iar pentru capitală: mitingul din Piața Unirii și baricada de la Intercontinental.

Așadar, cu o rigurozitate științifică demnă de invidiat pentru orice cercetător de vârsta sa, Flavius Mărcău reușește într-un număr de pagini nu foarte mare să reconstituie și să updateze din perspectiva surselor și a abordării propuse Revoluția Română din 1989, în varianta sa verosimilă, chiar dacă unele aspecte ar putea lăsa loc de reconsiderări. Până la urmă este de apreciat cum autorul face dintr-o temă considerată de unii epuizabilă și mult prea dezbătută, un subiect stimulat și tot mai actual.